

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для проведення практичних занять з дисципліни

«ПРОФЕСІЙНА ПСИХОЛОГІЯ»

(для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання
спеціальності 7.18010013 «Управління проектами»)

Харків – ХНУМГ – 2013

Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Професійна психологія» (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання спеціальності 7.18010013 «Управління проектами») / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова; уклад.: Л. О. Белова, В. О. Мельман. – Х.: ХНУМГ, 2013. – 15 с.

Укладачі Л. О. Белова,
В. О. Мельман

Рецензент к. е. н., доц. Г. В. Висоцька

Методичні вказівки укладено згідно з програмою та робочою програмою навчальної дисципліни «Професійна психологія» (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання спеціальності 7.18010013 «Управління проектами»), побудовано за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою управління проектами в міському господарстві і будівництві, протокол № 1 від 31 серпня 2011 р.

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП	4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	5
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ	5
Практичне заняття № 1. Тренінг «Знайомство проектної команди»...	5
Практичне заняття № 2. Вправа «Публічне інтерв'ю».....	6
ТЕМА 2. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
Практичне заняття № 3. Методики визначення професійно важливих якостей та управлінського потенціалу керівника проекту.....	7
Практичне заняття № 4. Визначення мети за допомогою критеріїв SMART. Ділова гра «Постановка цілі».....	7
Практичне заняття № 5. Визначення мети за допомогою критеріїв SMART Ділова гра «Проект».....	9
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2. КОМАНДА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ. МІЖОСОБИСТІСНА ВЗАЄМОДІЯ І МОТИВАЦІЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	10
ТЕМИ 3, 4. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ПРОЕКТНІЙ КОМАНДІ. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МІЖОСОБИСТІСНОЇ СУМІСНОСТІ	10
Практичне заняття № 6. Визначення особливостей міжособистісного спілкування за трансактним аналізом і методикою К.Томаса.....	10
ТЕМА 5. МОТИВАЦІЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	11
Практичне заняття № 7. Визначення домінуючих потреб особистості (А. Маслоу) і професійного типу мотивації (В. Герчиков).....	11
ТЕМА 6. КОМАНДА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ	12
Практичне заняття № 8. Визначення психологічного клімату в проектній команді.....	12
7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ	12
СПИСОК ДЖЕРЕЛ	15

ВСТУП

Метою вивчення дисципліни «Професійна психологія» є підготовка фахівця, який володітиме знаннями з теоретичних та практичних аспектів психології проектної та управлінської діяльності, а також проблематики формування і розвитку команди управління проектом.

Предметом вивчення дисципліни є теоретичні та практичні аспекти психології проектної діяльності, психологічні основи поведінки, діяльності і взаємодії членів команди управління проектом, а також психологічні закономірності управлінської та проектної діяльності.

Для підготовки спеціаліста з управління проектами у програмі навчальної дисципліни «Професійна психологія» передбачені лекційні та практичні заняття у поєднанні з самостійною роботою. Формування вмінь майбутнього фахівця здійснюється за допомогою виконання завдань на практичних заняттях.

Враховуючи, що дисципліна «Професійна психологія» є вихідною для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання, важливо, щоб у ході проведення практичних занять весь навчальний матеріал був зорієнтований на можливість його використання у дипломному проектуванні.

Поточний контроль студентів здійснюється за допомогою тестування за темами змістових модулів. Підсумковий звіт з дисципліни виконується за формою диференційованого заліку.

У ході вивчення дисципліни студенти повинні використовувати джерела і довідкові видання з питань управління проектами, психології управління, соціальної психології, управління персоналом та менеджменту.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОЕКТНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

**ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

Практичне заняття № 1. Тренінг «Знайомство проектної команди»

Мета – надання учасникам можливості познайомитися та збільшити рівень зручності спілкування, а також сприяння створенню атмосфери ефективної взаємодії у проектній команді.

Зміст практичного заняття:
заняття в групі (проектній команді)

Завдання	Знайомство групи. Кожному члену групи по черзі, починаючи з бажаного, пропонується назвати своє ім'я і декілька слів про себе.
Коротке обговорення	Обговорення вибору даної форми знайомства і мети, яка цим переслідується.
Різновид дій	<p>Ведучий ділить учасників на пари і пропонує кожному учасникові провести інтерв'ю зі своїм партнером. Потім кожен учасник відрекомендує всім свого партнера. Знайомство починається з однієї пари, а інші очікують своєї черги.</p> <p>Можливі питання для інтерв'ю:</p> <ul style="list-style-type: none">– Назвіть своє ім'я один одному і розкажіть про свої досягнення і труднощі.– Якби гроші та освіта не відігравали ніякої ролі, чим би ви вважали за краще займатися у вашому житті?– Я хочу, щоб мене запам'ятали як... опишіть в трьох словах (наприклад, розумним, чесним, працездатним). <p>Обговорення в групі наступних питань:</p> <ul style="list-style-type: none">– Як Ви себе відчували, коли Ваш партнер відрекомендував вас?– Що легше: розповідати про себе або чути як інші розповідають про вас?– Наскільки легко вам було розповідати про свої досягнення?

Практичне заняття № 2. Вправа «Публічне інтерв'ю»

Мета – розвиток уявлення про професійну ідентичність проектної команди, розуміння особистісних та професійних якостей членів команди, що сприятиме створенню атмосфери психологічної безпеки і підвищенню ефективності взаємодії в групі.

Зміст практичного заняття:
заняття в групі (проектній команді)

Завдання	У ході цієї вправи члени проектної команди зможуть краще дізнатися про важливі для спільної роботи особливості один одного: професійну позицію, ставлення до справи, вимоги до себе і до оточуючих, ідеали, якими кожен керується в своїй професійній діяльності.
Коротке обговорення	Обговорення питань продуктивної взаємодії та уважного ставлення до колег. Важливий факт того, що людина, яка відчуває, що на її особливості та погляди зважають, у свою чергу, прагне враховувати інтереси оточуючих.
Різновид дій	<p>Ведучий проводить декілька публічних інтерв'ю. Кожен промовець вибирає того, хто ставитиме йому питання.</p> <p style="text-align: center;">Сценарій інтерв'ю:</p> <p>– Спочатку кожен сам визначає, на які питання він хотів би відповісти, для чого кожен член групи записує питання, з відповідей на яких стане зрозуміло, що сприяло його професійному становленню, якими цінностями і цілями він керується в роботі, що йому допомагає, або, навпаки, заважає у професійній діяльності тощо.</p> <p>– На початку інтерв'ю кожен вибирає собі інтерв'юєра і передає йому свій перелік питань. Інтерв'юєр має право задавати їх у будь-якому порядку. Крім того, він може додати і свої власні питання.</p> <p style="text-align: center;">Обговорення в групі:</p> <p>Завершивши інтерв'ю, доцільно зробити коротку перерву, а потім обмінятися враженнями про те, що відбувалося.</p>

ТЕМА 2. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Практичне заняття № 3. Методики визначення професійно важливих якостей та управлінського потенціалу керівника проекту

Мета – визначення професійно важливих якостей та управлінського потенціалу керівника проекту за допомогою психодіагностичних методик.

Зміст практичного заняття:
індивідуальне проходження тестових методик

Завдання	У ході практичного заняття кожен член групи визначає: – рівень і структуру інтелекту за коротким відбірковим тестом В. М. Бузіна; – рівень креативності за методикою «Закінчити рисунок» Г. Торенса; – характер обмежень керівника проекту за методикою М. Вудкока і Д. Френсіса.
Коротке обговорення	Обговорюються теоретичні аспекти природи і структури інтелекту, креативності та важливості їх розвитку для ефективної управлінської діяльності. А також обмежень керівника, що ускладнюють процес ефективного управління проектом.
Різновид дій	Проходження кожним членом групи вищезазначених тестових методик і обговорення в групі отриманих результатів та висновків щодо подальшого розвитку.

Практичне заняття № 4. Визначення мети за допомогою критеріїв SMART

Ділова гра «Визначення мети»

Мета – отримання навичок чіткого формування цілей, як мотивуючого фактора досягнення результатів, за допомогою критеріїв SMART.

Зміст практичного заняття:
заняття в групі (проектній команді)

Завдання	У ході ділової зустрічі учасники формулюють цілі та перевіряють її за критеріями SMART.
Коротке обговорення	Обговорення теоретичних аспектів визначення мети за допомогою критеріїв SMART. Чітке формування мети – величезний ресурс, який не завжди використовується ефективно.
Різновид дій	<p>– Ведучий пропонує учасникам об'єднатися у малі групи по 3 – 4 особи у кожній. Кожна група самостійно формулює проблему, з якою буде працювати.</p> <p>– Ведучий пропонує кожній групі сформулювати ціль – як повинна бути вирішена проблема. Ціль записують на аркуші формату А4. На виконання завдання відводиться три хвилини.</p> <p>– Ведучий пропонує учасникам передати свої записи іншій групі за годинниковою стрілкою. Учасники іншої групи знайомляться з формулюванням цілі, перевіряють її за критеріями SMART, за необхідністю пропонують точніший варіант. Тривалість цього етапу групової роботи – п'ять хвилин.</p> <p>– Представники від груп читають перші варіанти формулювання цілі, дають свій коментар і кінцеві формулювання цілі.</p> <p style="text-align: center;">Обговорення в групі:</p> <p>після закінчення ділової гри у групі проводиться обговорення:</p> <p>– Чого не вистачає для ефективного формулювання цілей;</p> <p>– Які висновки можна зробити з виконаної роботи?</p>

Практичне заняття № 5. Формулювання цілей проекту за допомогою критеріїв SMART

Ділова гра «Проект»

Мета – формулювання цілей проекту за критеріями SMART, розробка плану та визначення часу і ресурсів, а також визначення параметрів моніторингу для цього проекту і складання інструкції з планування для керівників проекту.

Зміст практичного заняття: заняття в групі (проектній команді)

Завдання	У ході ділової гри учасники формулюють цілі та перевіряють її за критеріями SMART.
Коротке обговорення	Обговорення теоретичних аспектів визначення мети за допомогою критеріїв SMART. Чітке формулювання мети – значний ресурс, який не завжди використовують ефективно.
Різновид дій:	<ul style="list-style-type: none">– Учасники пропонують свій проект. Можливі приклади: проведення рекламної кампанії, просування нового товару на ринок, соціальний проект тощо.– Спочатку вибираються групи, які готові запропонувати проект. Решта учасників об'єднуються в малі групи, залежно від того, хто над якою ситуацією хоче працювати. Бажано, щоб групи були однакові за кількістю учасників.– Автор кейса в кожній групі стисло розповідає, в чому суть ситуації.– Далі необхідно сформулювати мету; розробити план, визначити час і ресурси; продумати параметри моніторингу для цього проекту.– Тривалість роботи в групі 25 хвилин. Результати роботи групи фіксують на плакаті.– Представники від груп презентують свою роботу. Ведучий і учасники з інших груп ставлять уточнюючі питання. <p>Після кожної презентації всі разом визначають:</p> <ul style="list-style-type: none">– наскільки цілі відповідають критеріям SMART;– чи враховані в плані всі завдання, чи містить він реалістичні терміни виконання, відповідальних виконавців, чи є необхідні узгодження;– продумані, необхідні та чи достатні параметри моніторингу. <p>Обговорення в групі: після закінчення ділової гри група обговорює, в чому полягають труднощі планування. Складається інструкція з планування для керівників проекту.</p>

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2. КОМАНДА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ.
МІЖОСОБИСТІСНА ВЗАЄМОДІЯ І МОТИВАЦІЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**ТЕМИ 3, 4. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖОСОБИСТІСНОЇ
ВЗАЄМОДІЇ В ПРОЕКТНІЙ КОМАНДІ. ПСИХОЛОГІЧНА ПРИРОДА
ПРОБЛЕМ МІЖОСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ**

**Практичне заняття № 6. Визначення особливостей міжособистісного
спілкування за транзактним аналізом та методикою К. Томаса**

Мета – визначення захисних механізмів особистості з точки зору психоаналітичної теорії транзактного аналізу і типу поведінки людини у конфліктних ситуаціях за К. Томасом.

Зміст практичного заняття:
індивідуальне проходження тестових методик

Завдання	У ході практичного заняття кожен член групи визначає: – особистісні захисні механізми за транзактною теорією Е. Берна; – тип поведінки у конфліктних ситуаціях за методикою К. Томаса.
Коротке обговорення	Обговорення теоретичних аспектів транзактного аналізу, домінуючих его-станів та моделей поведінки, що з ними пов'язані. Обговорення основних способів регулювання конфліктів.
Різновид дій	Пропонується самодіагностика: 1. Тест «Транзактний аналіз спілкування» (20 – 25 хв), обговорення результатів. 2. Методика діагностики схильності особистості до конфліктної поведінки К. Томаса (тривалість 20 – 25 хв). Потім обговорення результатів. Обговорення в групі: після закінчення роботи з методиками група обговорює питання пріоритетних стратегій спілкування у проектній діяльності та методів конструктивного вирішення конфліктів.

ТЕМА 5. МОТИВАЦІЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Практичне заняття № 7. Визначення домінуючих потреб особистості (А. Маслоу) і професійного типу мотивації (В. Герчиков)

Мета – визначення домінуючих особистісних потреб членів проектної команди та домінуючих професійних типів мотивації для побудови системи мотивації проектної команди.

Зміст практичного заняття:
індивідуальне проходження тестових методик

Завдання	У ході практичного заняття кожен член групи визначає: –Домінуючі потреби особистості за методикою А. Маслоу; –Професійний тип мотивації за методикою В. Герчикова.
Коротке обговорення	Обговорення основних теорій мотивації; теоретичних аспектів мотивації професійної діяльності та методів побудови й впровадження ефективної системи мотивації у рамках проекту.
Різновид дій	Пропонується діагностика: 1. Методика «Ступінь задоволення основних потреб (за А. Маслоу)» (25 – 30 хв), побудова піраміди потреб і обговорення результатів. 2. Методика «Визначення професійного типу мотивації (В. Герчиков) (тривалість 30 – 35 хв). Побудова мотиваційного профілю особистості. Потім обговорення результатів. 3. На основі отриманих діагностичних даних скласти особистісну карту мотиваторів. Обговорення в групі: після закінчення роботи з методиками група обговорює питання методів і способів задоволення особистісних потреб членів проектної команди.

ТЕМА 6. КОМАНДА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ

Практичне заняття № 8. Визначення психологічного клімату в проектній команді

Мета – набуття досвіду визначення психологічного клімату в проектній команді й засвоєння теоретичних та практичних аспектів групової динаміки.

Зміст практичного заняття:
індивідуальне проходження тестових методик

Завдання	У ході практичного заняття кожен член групи проробляє тестову методику «Визначення психологічного клімату в проектній команді».
Коротке обговорення	Обговорення теоретичних основ групової динаміки у проектній команді.
Різновид дій	Пропонується діагностика: 1. Методика «Визначення психологічного клімату в проектній команді» (25 – 30 хв). 2. Побудова графіка за результатами методики. 3. Обговорення результатів та актуального стану психологічного клімату в групі. Обговорення в групі: після закінчення роботи з методиками група обговорює питання методів і способів задоволення особистісних потреб членів проектної команди.

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФЕСІЙНА ПСИХОЛОГІЯ»

Тематика індивідуальних теоретичних завдань

1. Основні аспекти управлінської діяльності.
2. Структури управління проектною діяльністю.
3. Дослідження особистості керівника проекту, її розвиток та удосконалення.
4. Форми і способи ефективної управлінської діяльності.
5. Комунікативна складова управлінської діяльності.
6. Конфлікти в організації, їх роль у проектній діяльності та способи.
7. Діяльність як основна психологічна категорія. Проектна діяльність.
8. Риси керівника, які обумовлені організаційним статутом.
9. Рівні управлінської діяльності.
10. Методи управління.

11. Соціально-психологічні методи планування. Психологічне планування.
12. Теорія біхевіоризму і теорія обміну.
13. Психоаналітична теорія.
14. Захисні механізми за З. Фрейдом.
15. Теорія трансактного аналізу.
16. Соціально-психологічні феномени впливу.
17. Проблеми міжособистісного сумісництва.
18. Конфлікти у проектній діяльності.
19. Мотивації. Внутрішня і зовнішня мотивація.
20. Змістові теорії мотивації.
21. Процесуальні теорії мотивації.
22. Практичні аспекти мотивації професійної (проектної) діяльності.
23. Групова динаміка.
24. Стадії розвитку проектної команди.
25. Типи команд управління проектами.
26. Основні положення створення проектної команди.
27. Формування команди з управління проектом.
28. Керівник команди управління проектами.
29. Стандарт і команда проекту.
30. Методи підвищення ефективності команди проекту.

Вимоги до виконання індивідуального теоретичного завдання

Під час роботи над теоретичним завданням доцільно дотримуватися таких загальних вимог:

- чіткість побудови структури (змісту);
- логічна послідовність викладу;
- за можливості наочне представлення результатів аналізу (схеми, таблиці);
- аргументованість і доказовість запропонованого матеріалу.

Орієнтовний зміст теоретичного дослідження за результатами опрацювання джерел має містити:

- вступ, в якому обґрунтовується практичне та теоретичне значення обраної теми, визначається мета і завдання роботи;
- основну частину, в якій викладаються основні положення роботи;
- загальні висновки;
- список використаних літературних та інших джерел.

Вимоги до оформлення індивідуального теоретичного завдання

Індивідуальне теоретичне завдання з дисципліни «Професійна психологія» виконується студентами усіх форм навчання.

Оформлюють завдання на аркушах формату А4.

Шрифт Times New Roman, розмір – 14 кегель.

Текст друкується через полуторний інтервал.

Поля: зліва – 30 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм, справа – 10 мм.

Нумерація сторінок у правому верхньому куті, починаючи з вступу.

Критерії індивідуального теоретичного завдання

Оцінка оформлення і виконання завдання здійснюється за наступними критеріями:

1. Обґрунтування актуальності – 2 б.
2. Аналітичний огляд літератури з проблеми – 2 б.
3. Самостійність розкриття теми – 3 б.
4. Логіка структури роботи і викладу матеріалу – 3б.
5. Обґрунтованість висновків – 3 б.
6. Дотримання вимог щодо оформлення роботи – 2 б.
7. Захист теоретичного дослідження, відповіді на питання, орієнтація у навчальній дисципліні – 5 б.

Максимальна кількість балів – 20 б.

Таким чином, оцінка індивідуального теоретичного завдання за 4-бальною системою щодо національної шкали розподіляється наступним чином:

20 – 18 балів – «відмінно»;

17 – 15 балів – «добре»;

14 – 12 – «задовільно»;

11 і менше балів – «незадовільно» .

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Армстронг М. Практика управления человеческими ресурсами [Текст]/ М. Армстронг. – 8-е изд. – СПб: Питер, 2008. – 832 с. – ISBN 5-498-07589-8.
2. Воротынцева Т., Неделин Е. Строим систему обучения персонала. Практическое руководство для специалистов по обучению [Текст] / Т. Воротынцева, Е. Неделин. – СПб.: Речь, 2008. – 128 с. – ISBN 5-9268-0695-X.
3. Гришина Н. В. Психология конфликта [Текст]/ Н.В. Гришина. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2008. – 544 с. – ISBN 978-5-91180-895-2.
4. Дэвид Макклелланд. Мотивация человека [Текст]/ Д. Макклелланд. – СПб.: Питер, 2007. – 672 с. – ISBN 978-5-469-00449-3.
5. Иванова С. Развитие потенциала сотрудников: профессиональные компетенции, лидерство, коммуникации [Текст] / С. Иванова – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 278 с. – ISBN 978-5-9614-0757-0.
6. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы [Текст] / Е. П. Ильин. – СПб.: Питер, 2006. – 512 с. – ISBN 5-94723-391-6.
7. Ильин Е. П. Эмоции и чувства [Текст] / Е. П. Ильин. 2-е изд. – СПб.: Питер, 2007. – 783 с. – ISBN 978-5-91180-231-8.
8. Исаев В. В. Организация работы команды проекта: психология, стратегия, тактика: учеб. пособие [Текст] / В. В. Исаев. – СПб.: Изд. Дом «Бизнес-пресса», 2006. – 360 с. – ISBN 5-8110-0088-X.
9. Кадры для эффективного бизнеса. Подбор и мотивация персонала [Текст] / Аллин О. Н., Сальников Н. И. – М.: Генезис, 2005. – 248 с. – ISBN 5-98563-041-2.
10. Компетентная организация: психологический анализ процесса стратегического менеджмента [Текст] / Ходкинсон Джерард П., Пол Р. Сперроу. / пер. с англ. – Х.: Гуманитарный Центр, 2007. – 392 с. – ISBN 966-8324-28-5.
11. Личность: теории, эксперименты, упражнения [Текст] / Фрейджер Р., Фейдимен Д. – СПб.: Прайм-Еврознак, 2002. – 864 с. – ISBN 5-938780-15-2.
12. Мазур И. И., Шапиро В.Д. и др. Управление проектами: справочное пособие [Текст] / Под ред. И. И. Мазура и В. Д. Шапиро. – М.: Высш. шк., 2001. – 875 с. – ISBN 5-06-003406-2.
13. Морозова Е. Н. Тренинг развития ресурсов руководителя [Текст] / Е. Н. Морозова – СПб.: Речь, 2008. – 219 с. – ISBN 5-9268-0742-5.
14. Мучински П. Психология, профессия, карьера [Текст] / П. Мучински – 7-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 539 с. – ISBN 5-318-00052-5.
15. Столяренко Л. Д. Психология управления: учеб. пособие [Текст] / Л. Д. Столяренко. – Ростов н/Д: Феникс, 2005. – 512 с. – ISBN 5-85880-541-8.
16. Теории личности [Текст] / Хьелл Л., Зиглер Д. – СПб.: Питер, 2007. – 607 с. – ISBN 5-7567-0237-7.
17. Управление персоналом: учеб. пособие / В. А. Мельман; Харьк. нац. акад. гор. хоз-ва. – Х.: ХНАГХ, 2012. – 162 с.

Навчальне видання

Методичні вказівки
для проведення практичних занять
з дисципліни «Професійна психологія»
(для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання спеціальності
7.18010013 «Управління проектами»)

Укладачі **БЄЛОВА** Людмила Олександрівна
МЕЛЬМАН Вікторія Олександрівна

Відповідальний за випуск *Г. В. Висоцька*

Редактор *О. В. Тарасюк*

Комп'ютерне верстання *В. О. Мельман*

План 2012, поз. 421М

Підп. до друку 21.06. 2012	Формат 60×84 1/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 1,1
Тираж 30 пр.	Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова
вул. Революції, 12. Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4064 від 12.05.2011 р.